

Η ΧΑΡΑΥΓΗ

ΕΤΟΣ 90 ον Αριθμός έκδοσης 2
Μάρτιος – Απρίλιος 2024

Περιεχόμενα του παρόντος
τεύχους

Dawn Bible Students Association
Η Χαραυγή
PO Box 521167
Longwood, FL 32752 U.S.A
www.dawnbible.com/gr

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Η διασφάλιση για όλους τους
ανθρώπους 2

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Διατηρώντας την πίστη μας 12

Εξετάζοντας τον εαυτό μας 15

Τα βάσανα δια την δικαιοσύνην 18

Η Σοφία και το πνεύμα του

Στεφάνου 21

Χριστός ανέστη 24

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑ

Μωυσής: Ελευθερωτής, Νομοθέτης,

Μεσίτης & Προφήτης 27

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΕΪΠΝΟ 2024 40

Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα. Παρακαλούμε να μας ενημερώσετε άμεσα για τυχόν αλλαγή της διεύθυνσής σας. Εσωκλείεται ένα έντυπο συνδρομής του περιοδικού και παρακαλείστε να το αποστείλετε σε εμάς μαζί με τη νέα σας διεύθυνση.

The Dawn - Greek Edition

March-April 2024

Πρώτα εκτυπώνονται 1934

Printed in USA

Η διασφάλιση για όλους τους ανθρώπους

*«Διότι [ο Θεός]
προσδιώρισεν ημέραν
εν ή μέλλει να κρίνη την
οικουμένην εν
δικαιοσύνη, διά ανδρός
τον οποίον διώρισε, και
έδωκεν εις πάντας
βεβαίωσιν περί τούτου,
αναστήσας αυτόν εκ
νεκρών.»*

— *Πράξεις 17:31*

Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ
τίτλου μας φαίνεται να υπονοεί
μα αχτίδα ελπίδας για την
ανθρωπότητα στον σημερινό
περίπλοκο κόσμο. Βεβαίως,
χρειάζεται τώρα κάποια
διαβεβαίωση για καλύτερες
εποχές περισσότερο από ποτέ,
ειδικά υπό το πρίσμα των
πολέμων, των ταραχών, της
αυξανόμενης εγκληματικότητας,
της πολιτικής πόλωσης, της

οικονομικής αβεβαιότητας, της κοινωνικής αναταραχής και της
κατάρρευσης των ηθικών προτύπων των λαών των εθνών. Ο
σημερινός κόσμος δεν παρουσιάζει μια όμορφη εικόνα και η
προοπτική για το μέλλον είναι αμυδρή.

Μάταια αναζητούμε κάποιο σημάδι στα γεγονότα
που συμβαίνουν γύρω μας για να υποδείξουμε ότι, μια
μέρα, θα υπάρξει μια αλλαγή, ότι, με τον καιρό, η
ανθρώπινη φυλή θα ξυπνήσει για τη σημερινή
καταστροφική της πορεία για να διασώσει αυτό που
ονομάζεται πολιτισμός από μια πλήρη κατάρρευση.
Πρέπει να ψάξουμε αλλού για να λάβουμε αυτή τη
διαβεβαίωση. Υπάρχει μια πηγή πληροφοριών που
αποκαλύπτει τη σχέση του παρελθόντος με το παρόν και,

ως φως φάρου, δείχνει το δρόμο μέσα από το σκοτάδι προς μια νέα ημέρα υπόσχεσης—μια εποχή ευλογιών για όλους που μας έχει διαβεβαιώσει ο μεγάλος Δημιουργός του Σύμπαντος.

Η ΑΜΑΡΤΙΑ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Σήμερα, η μόνη μας πηγή πραγματικής ελπίδας είναι η Βίβλος. Ωστόσο, εάν αυτό το σπουδαίο βιβλίο θέλουμε να σημαίνει για εμάς αυτό που πρέπει, πρέπει να το αποδεχτούμε για αυτό που ισχυρίζεται ότι είναι: ο Λόγος του Θεού. Αυτή η πηγή ελπίδας και βεβαιότητας μας πληροφορεί ότι οι πρότοι μας γονείς δημιουργήθηκαν κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού. Αυτό σημαίνει ότι ήταν τέλειοι και προικισμένοι με τις θεϊκές ιδιότητες της αγάπης, της συμπόνιας και της κατανόησης. Αν η γη ήταν γεμάτη με τέτοιους ανθρώπους, δεν θα υπήρχε πόλεμος, καμία εγκληματικότητα, καμία καταπίεσις—κανένα από τα άσχημα κακά που πλήττουν την ανθρωπότητα σήμερα.—Γέν. 1:27,28

Αυτά τα τέλεια δείγματα της ανθρωπότητας κλήθηκαν να υπακούσουν στον θεϊκό νόμο και πληροφορήθηκαν ότι η ανυπακοή θα οδηγούσε σε θάνατο. (Γέν. 2:17) Αυτοί δεν υπάκουσαν και η θανατική ποινή έπεσε πάνω τους. Σύντομα άρχισαν τα προβλήματα. Ο Κάιν δολοφόνησε τον αδερφό του Άβελ και οι αχαλίνωτες δολοφονίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Η καθοδική πορεία του ανθρώπινου γένους υπήρξε συνεχής. Η περιγραφή αποκαλύπτει ότι λιγότερο από δύο χιλιάδες χρόνια μετά την πτώση του ανθρώπου «είδεν ο Κύριος έτι επληθύνετο η κακία του ανθρώπου επί της γης, και πάντες οι σκοποί των διαλογισμών της καρδιάς αυτού ήσαν μόνον κακία πάσας τας ημέρας.» —Γέν. 6:5

Ο Κατακλυσμός κατέστρεψε εκείνη την κακή κοινωνική τάξη, αλλά λίγο αργότερα η αμαρτία και ο

εγωισμός άρχισαν πάλι να αυξάνονται, και κάθε γενιά έχει βιώσει τα τρομερά αποτελέσματά της. Υπήρξαν πόλεμοι και άλλες οδυνηρές εκδηλώσεις του γεγονότος ότι η ανθρώπινη φυλή είναι πράγματι πεσμένη και ανίκανη να σταματήσει την καθοδική έλξη της αμαρτίας. Η Αγία Γραφή το επιβεβαιώνει αυτό, όπως και οι σελίδες της κοσμικής ιστορίας.

Η ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗ Η ΥΠΕΣΧΕΜΕΝΗ

Ωστόσο, σε κάθε γενιά υπήρχαν λίγοι που προσπάθησαν να διατηρήσουν την πίστη τους στον Θεό και που προσπάθησαν να ανακόψουν το κύμα του ανθρώπινου εγωισμού. Ο Αβραάμ ήταν ένας από αυτούς και ο Θεός τον λογάριασε ως «φίλο». (Ιακώβου 2:23) Ο Θεός έδωσε μια υπέροχη υπόσχεση στον Αβραάμ, διαβεβαιώνοντάς τον ότι μέσω του «Σπέρματος», ή των απογόνων του, θα ευλογηθούν όλες οι οικογένειες της γης. Όταν ο Αβραάμ έδειξε την πλήρη πίστη του στον Θεό με την προθυμία του να προσφέρει τον γιο του Ισαάκ ως θυσία, ο Θεός επιβεβαίωσε αυτή την υπόσχεση με τον όρκο του. —Γέν. 22:15-18· Εβρ. 6:13-18

Αυτή η υπόσχεση μεταδόθηκε στον Ισαάκ και αργότερα στον Ιακώβ, τον εγγονό του Αβραάμ. Αργότερα, ο Θεός άλλαξε το όνομα του Ιακώβ σε Ισραήλ. (Γέν. 32:28· 35:10) Όταν πέθανε ο Ιακώβ, έγινε η κληρονομιά του έθνους του Ισραήλ στο σύνολό του. Για τους ευσεβείς του Ισραήλ αυτή η υπόσχεση στον Αβραάμ ήταν η βάση της ελπίδας τους σε έναν ερχόμενο Μεσσία. (Ψαλμ. 105:6-45· Μιχ. 7:20) Όπως το καταλάβαιναν, ο Μεσσίας θα εγκαθίδρυε μια ισχυρή κυβέρνηση στον Ισραήλ—μια κυβέρνηση που θα άπλωνε το χέρι και θα ευλογούσε όλες τις οικογένειες, ή τα έθνη, της γης.

Το μεγαλύτερο γεγονός που συνέβη ποτέ στη γη μέχρι εκείνη την εποχή ήταν η γέννηση του Ιησού, ο

οποίος εστάλη στον κόσμο για να εκπληρώσει τις Μεσσιανικές υποσχέσεις. Ωστόσο, όπως πολλά από τα καλά πράγματα που συμβαίνουν στον κόσμο σήμερα, η γέννηση του Ιησού είχε λίγη δημοσιότητα εκείνη την εποχή. Χωρίς αμφιβολία οι βοσκοί, στους οποίους έγινε η ανακοίνωση της γέννησης του Ιησού από τους αγγέλους, έκαναν ό,τι μπορούσαν για να διαδώσουν τα νέα. Ωστόσο, αυτή ήταν μια πενιχρή δημοσιοποίηση ενός γεγονότος τόσο σημαντικού για την ανθρωπότητα. Οι μάγοι που ήρθαν αργότερα εντυπωσιάστηκαν πολύ και μάλλον διέδωσαν την είδηση σε κάποιο βαθμό. Ίσως η μεγαλύτερη ειδοποίηση που έλαβε η γέννηση του Ιησού ήταν σε σχέση με την προσπάθεια του Ηρώδη να καταστρέψει το παιδί με τη σφαγή όλων των εβραϊκών παιδιών σε εκείνη την περιοχή. Έτσι, όπως συμβαίνει σήμερα, το κακό επισκίασε προσωρινά το καλό.

Ανεξάρτητα από το πόσο προσοχή δόθηκε στη γέννηση του Ιησού εκείνη την εποχή, ένα από τα μεγαλύτερα γεγονότα στην ιστορία συνέβη! Ήταν σαν ένας λαμπερός φάρος ελπίδας τη νύχτα των ανθρώπινων εμπειριών, γιατί γεννήθηκε εκείνος στον οποίο ο Δημιουργός είχε υποσχεθεί ότι θα ήταν ο απελευθερωτής της ανθρωπότητας από τις καταστροφικές συνέπειες της αμαρτίας και του θανάτου. Το σίγουρο είναι ότι γεννήθηκε σε ταπεινή φάτνη, αλλά η γέννησή του ανακοινώθηκε από τους άγιους άγγελους. Το πεπρωμένο του ήταν να είναι ένας «Θαυμαστός Σύμβουλος, Θεός ισχυρός, Πατήρ του μέλλοντος αιώνας, Άρχων ειρήνης.» — Ησα. 9:6,7

Ο ΜΕΣΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ο Ιησούς γεννήθηκε επίσης για να είναι ο μεγάλος Μεσσίας και ο Βασιλιάς της υπόσχεσης. Οι μαθητές του πίστευαν ότι αυτό ήταν το πεπρωμένο του. Στην πραγματικότητα, περίμεναν από αυτόν να στήσει αμέσως

τη βασιλεία του και, μέσω της εξουσίας που του έδωσε ο Θεός, πρώτα να ελευθερώσει τον Ισραήλ από τον ρωμαϊκό ζυγό της δουλείας και μετά να αναλάβει τη διακυβέρνηση του κόσμου. Ωστόσο, ενώ ο Ιησούς έδειξε με τα θαύματά του ότι ήταν ικανός να εκπληρώσει το θείο θέλημα, οι μαθητές είδαν ελάχιστα ή καθόλου στοιχεία για το σχηματισμό νέας κυβέρνησης υπό την ηγεσία του.

Αυτό που είδαν ήταν η αυξανόμενη αντίθεση στον Ιησού από τους θρησκευτικούς άρχοντες. Αυτή η αντίθεση έφτασε στο αποκορύφωμά του ως αποτέλεσμα της αφύπνισης του Λάζαρου από τον ύπνο του θανάτου. (Ιωάννης 11:43,44,53) Οι μαθητές δεν κατάλαβαν τη στάση του Ιησού μπροστά στο αυξανόμενο κύμα εχθρότητας. Τους είπε ότι σκόπευε να πάει στην Ιερουσαλήμ και περίμενε να τον συλλάβουν και να τον θανατώσουν. Δεν μπορούσαν να το εναρμονίσουν αυτό με τις προσδοκίες τους σχετικά με τον Δάσκαλό τους. Ο Πέτρος είχε συμβουλέψει τον Ιησού να μην πάει στην Ιερουσαλήμ και αργότερα προσπάθησε να αποτρέψει τη σύλληψή του χρησιμοποιώντας ένα ξίφος. —Μαθ. 16:21,22· Ιωάννης 18:10,11

Όλα αυτά ήταν μάταια. Ο Ιησούς ήταν αποφασισμένος να παραδοθεί στους εχθρούς του, αν και θα μπορούσε να είχε ζητήσει από τον Επουράνιο Πατέρα του τη βοήθεια των αγίων αγγέλων αν πίστευε ότι ήταν το θείο θέλημα γι' αυτόν. (Μαθ. 26:53,54) Αν και οι καρδιές τους ήταν στενοχωρημένες, οι μαθητές δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα για να παραμερίσουν το ρεύμα των γεγονότων. Ο Μεσσίας τους, ο Βασιλιάς τους, συνελήφθη, οδηγήθηκε ενώπιον ιερέων και ηγεμόνων για να δικαστεί ψευδώς, να τον φτύσουν, να τον χτυπήσουν, να του βάλουν ένα αγκάθινο στεφάνι στο κεφάλι και να τον καρφώσουν σε ένα σταυρό, όπου θα τον αφήσουν να πεθάνει. Ο θάνατός του συνοδεύτηκε από μεγάλο σεισμό

και «το πέπλο του ναού σκίστηκε στα δύο από την κορυφή ως το κάτω μέρος». (Ματθ. 27:51) Επίσης, «και έγεινε σκότος εφ' όλην την γην» που συμβολίζει το σκοτάδι της αμαρτίας και του θανάτου που αυτός που εστάλη από τον Ιεχωβά ήλθε στη γη για να το διαλύσει. —Λουκάς 23:44,45

Ο ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Ήταν με τη θυσία της ζωής του που ο Ιησούς παρείχε τη λύτρωση από την αμαρτία και τον θάνατο για όλη την ανθρωπότητα. Εκτός από το ότι ήταν ο μελλοντικός Βασιλιάς του κόσμου, ήταν τώρα ο Λυτρωτής του ανθρώπινου γένους. (Μάρκος 10:45· Ιωάννης 3:16,17) Ωστόσο, εκείνη την εποχή, οι μαθητές δεν το κατάλαβαν αυτό, και ήταν σαστισμένοι από το γεγονός ότι ο Δάσκαλός τους επέτρεψε στους εχθρούς του να τον σκοτώσουν. Η μεγάλη τους χαρά για τη γέννηση και τη θαυματουργή διακονία του επισκιάστηκε από την απογοήτευση και τη θλίψη που προκλήθηκε από τον θάνατό του.

Η πίστη των μαθητών ήταν τόσο σταθερά εδραιωμένη στο γεγονός ότι ήταν ο Μεσσίας που έδωσαν ελάχιστη προσοχή σε ορισμένες από τις δηλώσεις του που έδειχναν ότι περίμενε να πεθάνει στα χέρια των εχθρών του. Πώς θα μπορούσε να συμβεί αυτό στον Μεσσία τους; Ωστόσο, όταν σταυρώθηκε, θυμήθηκαν αόριστα την υπόσχεσή του ότι θα αναστηθεί από τον θάνατο την «τρίτη ημέρα» και προσκολλήθηκαν σε αυτό ως την τελευταία τους ελπίδα.

Νωρίς το πρωί εκείνης της τρίτης ημέρας, ορισμένες γυναίκες πήγαν στον τάφο για να ολοκληρώσουν την ταρίχευση της σωρού του Ιησού, και βρήκαν τον τάφο άδειο. Ένας άγγελος εξήγησε ότι ο Κύριός τους δεν ήταν εκεί, ότι αναστήθηκε. Οι γυναίκες έλαβαν εντολή να

πάνε και να πουν στους μαθητές του ότι δεν ήταν πια νεκρός. (Λουκάς 24:1-10) Αργότερα την ίδια μέρα, ο Ιησούς εμφανίστηκε ως ξένος σε δύο από τους μαθητές του που περπατούσαν στην Εμμαούς, και όταν τους ρώτησε την αιτία της λύπης τους εξήγησαν τι είχε συμβεί και πρόσθεσαν: «Ημείς δε ηλπίζομεν ότι αυτός είναι ο μέλλων να λυτρώση τον Ισραήλ· αλλά και προς τούτοις πάσι, τρίτη ημέρα είναι σήμερον αύτη, αφού έγειναν ταύτα.» —εδ. 13-24

Από τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, ο Ιησούς επεσήμανε σε αυτούς τους δύο μαθητές ότι ήταν απαραίτητο για τον Μεσσία να υποφέρει και να πεθάνει, και ότι οι υποσχέσεις για τη δόξα του ως Μεσσία και Βασιλιά θα εκπληρωθούν αργότερα. Αφού ο Ιησούς εξαφανίστηκε από τα μάτια τους, αυτοί οι μαθητές είπαν ο ένας στον άλλον: «Και είπον προς αλλήλους· Δεν εκαίετο εν υμίν η καρδιά ημών, ότε ελάλει προς ημάς καθ' οδόν και μας εξήγει τας γραφάς;» —εδ. 25-32

Αναμφίβολα, οι καρδιές όλων των μαθητών «κάρηκαν» μέσα τους όταν πείστηκαν ότι ο Δάσκαλός τους αναστήθηκε από τους νεκρούς. Ωστόσο, λίγοι, εκτός από τους αφοσιωμένους μαθητές του Ιησού, πίστευαν ότι αυτό το μεγάλο θαύμα συνέβη. Η ανάσταση του Ιησού Χριστού από τους νεκρούς ήταν το πιο αξιοσημείωτο και υπέροχο γεγονός στην παγκόσμια ιστορία. Ωστόσο, δόθηκε σχετικά λίγη προσοχή σε αυτό και τα καλά νέα σχετικά με αυτό, όπως διακηρύχθηκαν από τους πιστούς μαθητές του, έπεσαν στο κενό.

Η ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

Την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου η Ανάσταση του Ιησού θα τιμηθεί για άλλη μια φορά από εκατοντάδες εκατομμύρια. Θα υπάρχει πολλή χαρά, που θα εκφράζεται με εμπνευσμένη μουσική και ζωηρές συγκεντρώσεις. Οι

περισσότερες εκκλησίες θα έχουν τη μεγαλύτερη προσέλευση του χρόνου και θα κηρύσσονται εύγλωττα κηρύγματα. Ωστόσο, αυτό το πραγματικό νόημα της ανάστασης του Ιησού από τους νεκρούς είναι ακόμα άγνωστο στην πλειοψηφία των ανθρώπων. Πράγματι, πολλοί που θα κηρύττουν εκείνη την ημέρα δεν θα γνωρίζουν οι ίδιοι την αληθινή σημασία της ανάστασης του Ιησού, όπως και οι εκκλησίες τους.

Υπήρχαν τρία μεγάλα γεγονότα που είχαν συνδεθεί με τον ερχομό του Ιησού στον κόσμο και όλα αυτά δίνουν βεβαιότητα και ελπίδα για αυτό το φτωχό, στεναγμένο δημιούργημα. Το πρώτο, φυσικά, ήταν η γέννησή του. Το δεύτερο ήταν ο θάνατός του και το τρίτο ήταν η ανάστασή του. Χωρίς το θάνατο του Ιησού, η ανθρωπότητα θα συνέχιζε να παραμένει υπό την καταδίκη σε θάνατο και, επομένως, δεν θα μπορούσε να ξημερώσει ένα νέο πρωινό χαράς για το ανθρώπινο γένος. Ωστόσο, επειδή ο Ιησούς έδωσε όντως τη ζωή του ως αντίλυτρον για όλους, και έτσι προέβλεψε την κατάργηση της θανατικής ποινής του Αδάμ, αυτή η συγκινητική υπόσχεση του εδαφίου Ψαλμός 30:5 θα γίνει ακόμη πιο πραγματικό: «Το εσπέρας δύναται να συγκατοικήση κλαυθμός, αλλά το πρωΐ έρχεται αγαλλίασις.» Το μεγάλο γεγονός για το θάνατο του Ιησού ως Λυτρωτή του ανθρώπου θα γίνει ακόμη πιο γνωστό σε όλη την ανθρωπότητα. — Α' Τιμ. 2:3-6

Η ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ

Ένας νεκρός Λυτρωτής δεν μπορούσε να ελευθερώσει την ανθρωπότητα από τον θάνατο· ούτε ένας νεκρός Βασιλιάς μπορούσε να κυβερνήσει και να ευλογήσει όλες τις οικογένειες της γης, όπως είχε υποσχεθεί ο Θεός στον Αβραάμ. (Γέν. 12:3) Έτσι, το επόμενο μεγάλο βήμα στην υλοποίηση του θεϊκού σκοπού

για την ανθρώπινη σωτηρία ήταν η ανάσταση του Ιησού από τους νεκρούς. Ο Δημιουργός, ο Επουράνιος Πατέρας, έδειξε τη δύναμή του για να εκπληρώσει τις υποσχέσεις του ανασταίνων τον Ιησού εκ των νεκρών. (Α' Κορ. 15:20· Φιλ. 2:9) Αυτό δείχνει ότι τίποτα δεν μπορεί να παρεμποδίσει επιτυχώς την επίτευξη του στοργικού σχεδίου του για την ανύψωση της ανθρώπινης φυλής από την υποβάθμιση που προκαλεί η ανυπακοή στο νόμο του.

Πραγματικά, λοιπόν, η ανάσταση του Ιησού Χριστού από τους νεκρούς ήταν μια διαβεβαίωση μιας νέας ημέρας, μιας προέκτασης ελπίδας για έναν αναστατωμένο και ετοιμοθάνατο κόσμο της ανθρωπότητας. Στον παρόντα σκοτεινό κόσμο του χάους και του πόνου, οι άνθρωποι γενικά δεν έχουν αληθινή γνώση για τον Θεό. Ο Θεός το γνωρίζει αυτό, και ο Απόστολος Παύλος εξηγεί ότι «έκλεισε το μάτι» σε αυτή την άγνοια. Ωστόσο, όταν «διότι όταν αι κρίσεις σου ήναι εν τη γη, οι κάτοικοι του κόσμου θέλουσι μάθει δικαιοσύνην.» (Ησ. 26:9) Εκείνος ο καιρός της κρίσης είναι μελλοντικός. Σχετικά με αυτό, και παραθέτοντας ξανά το αρχικό μας κείμενο, ο Απόστολος Παύλος εξηγεί ότι ο Θεός «προσδιόρισε μια ημέρα», δηλαδή μια χρονική περίοδο, «διότι προσδιώρισεν ημέραν εν ή μέλλει να κρίνη την οικουμένην εν δικαιοσύνη, διά ανδρός τον οποίον διώρισε, και έδωκεν εις πάντας βεβαίωσιν περί τούτου, αναστήσας αυτόν εκ νεκρών.» —Πράξεις 17:30,31

Δεν υπάρχει καμία διασφάλιση για την ειρήνη και την ασφάλεια που να υπάρχει πουθενά στον κόσμο σήμερα. Σίγουρα τα όπλα πολέμου δεν μας δίνουν καμία διαβεβαίωση ή ελπίδα. Η ιατρική επιστήμη καταφέρνει σπουδαία πράγματα, αλλά η ανθρώπινη σοφία δεν θα μπορέσει ποτέ να καταστρέψει τον θάνατο. Η εκπαίδευση έχει γίνει πιο γενική σε όλο τον κόσμο, αλλά λίγα

διδάσκονται σχετικά με τις αρχές του Θεού και το σχέδιό του.

Μόνο όταν κοιτάμε το σχέδιο σωτηρίας του Θεού, όπως μας αντιπροσωπεύεται στον Λόγο του, μπορούμε να έχουμε πραγματική ελπίδα. Σε αυτό το σχέδιο ο Ιησούς είναι ο Άρχων της Ειρήνης, ο μελλοντικός κριτής των ανθρώπων και το «αληθινό Φως, που φωτίζει κάθε άνθρωπο που έρχεται στον κόσμο». (Ιωάννης 1:9) Σε αυτόν βλέπουμε τον νέο και δίκαιο Βασιλιά της γης και τον μεγάλο Μεσσία της υπόσχεσης. Έτσι, έχουμε τη διαβεβαίωση ότι ολόκληρο το σχέδιο του Δημιουργού, με επίκεντρο τον Ιησού, θα γίνει ένας ένδοξος θρίαμβος στη γη επειδή ο Πατέρας τον ανέστησε από τους νεκρούς. Είθε η ανάμνηση της ανάστασης του Ιησού να μας εμπνεύσει όλους με μια μεγαλύτερη επιθυμία από ποτέ άλλοτε για να πούμε σε ολόκληρο τον κόσμο τα ευλογημένα νέα της βασιλείας που επικεντρώνεται σε Αυτόν! ■

Διατηρώντας την πίστη μας

*Εδάφιο κλειδί: «Σεις όμως, αγαπητοί, εποικοδομούντες εαυτούς επί την αγιωτάτην πίστιν σας, προσευχόμενοι εν Πνεύματι Αγίω, φυλάξατε εαυτούς εις την αγάπην του Θεού, προσμένοντες το έλεος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού εις ζωήν αιώνιον.»
— Ιούδα 1: 20,21*

*Επιλεγμένα εδάφια:
Ιούδας 1:17-25*

και πρακτική. «1 Γίνωσκε δε τούτο, ότι εν ταις εσχάταις ημέραις θέλουσιν ελθεί καιροί κακοί· 2 διότι θέλουσιν είσθαι οι άνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, αλαζόνες, υπερήφανοι, βλάσφημοι, απειθείς εις τους γονείς, αχάριστοι, ανόσιοι, 3 άσπλαγχνοι, αδιάλλακτοι, συκοφάνται, ακρατείς, ανήμεροι, αφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετείς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μάλλον παρά φιλόθεοι, 5 έχοντες μεν μορφήν ευσεβείας, ηρνημένοι δε την δύναμιν αυτής. Και τούτους φεύγε.» — Β' Τιμ. 3:1-5

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ εδάφια μας προσφέρουν επίκαιρη ενθάρρυνση για το λαό του Θεού. Η σύγχρονη κοινωνία όχι μόνο γίνεται όλο και πιο κοσμική, αλλά εναντιώνεται ενεργά στη χριστιανική πίστη. Ο Απόστολος Παύλος μας υπενθύμισε για αυτήν την κατάσταση που θα αμφισβητούσε τη χριστιανική πίστη

Η δύναμη και η πρόνοια του Θεού θα διατηρήσει τον λαό του σε αυτούς τους καιρούς. Το μάθημά μας μας θυμίζει τρεις αποτελεσματικές πρακτικές που διατηρούν την πνευματική μας ζωτικότητα. Πρώτον, «εποικοδομείτε εαυτούς επί την αγιωτάτην πίστιν σας». Αυτό ξεκινά με την καθημερινή ανάγνωση της Αγίας Γραφής, όχι με πρόχειρο τρόπο, αλλά με στοχαστική και ευλαβική προσοχή. Τα λόγια του Κυρίου μας Ιησού είναι γεμάτα νόημα με αυτή την έννοια, «Τα λόγια που σας λέω είναι πνεύμα και είναι ζωή». (Ιωάννης 6:63) Τα λόγια του είναι πράγματι το ψωμί της ζωής για τους Χριστιανούς ανθρώπους. Όλη η Αγία Γραφή, από τη Γένεση μέχρι την Αποκάλυψη, είναι ζωογόνος. «Είναι γραμμένο, ο άνθρωπος δεν θα ζει μόνο με ψωμί, αλλά με κάθε λόγο που βγαίνει από το στόμα του Θεού.» —Ματθ. 4:4

Η δεύτερη καθημερινή πρακτική είναι να «προσευχόμαστε με το Άγιο Πνεύμα». Λέγεται συχνά ότι η προσευχή είναι η ζωτική πνοή του χριστιανού. Ήταν η βαθιά επικοινωνία του Ιησού με τον Πατέρα του που τον ενίσχυε και τον ανανέωνε. Ο Λουκάς αφηγείται: «Ἐν εκείναις δε ταῖς ἡμέραις ἐξήλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῆ, καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.» (Λουκάς 6:12) Παρομοίως, ενθαρρυνόμαστε να βασιζόμαστε στην προσευχή. «Συνεχίστε ένθερμα στην προσευχή, αγρυπνώντας σε αυτήν με ευχαριστίες». — Κολ. 4:2

Η τρίτη πρακτική είναι να κρατάμε τον εαυτό μας στην αγάπη του Θεού. Η αγάπη Του για εμάς είναι σταθερή, «Γιατί ο Ίδιος είπε, ποτέ δεν θα σε αφήσω ούτε θα σε εγκαταλείψω». (Εβρ. 13:5) Είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε το ρόλο μας στη διατήρηση αυτής της ιερής σχέσης. Οι παροιμίες μας λένε το πώς. «20 Υιέ μου, πρόσεχε εις τας ρήσεις μου· κλίνον το ωτίον σου εις τα λόγια μου. 21 Ἄς μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν

σου· φύλαττε αυτά εν τη καρδία σου· 22 διότι είναι ζωή εις τους ευρίσκοντας αυτά και ίασις εις πάσαν αυτών την σάρκα. 23 Μετά πάσης φυλάξεως φύλαττε την καρδίαν σου· διότι εκ ταύτης προέρχονται αι εκβάσεις της ζωής.»
—Παρ. 4:20-23

Όταν οι άλλοι μας κοροϊδεύουν, ας το κάνουν. Αν κάποιος τυφλός εκ γενετής μας έλεγε ότι τα ουράνια τόξα δεν υπάρχουν, θα το πιστεύαμε αυτό; Δεν θα προτιμούσαμε να πιστέψουμε αυτό που είδαμε; Δεν βλέπουν αυτό που βλέπουμε εμείς. Όσοι είναι κωφοί δεν ακούν αυτό που ακούμε εμείς. Τα μάτια και τα αυτιά μας είναι ευλογημένα γιατί βλέπουν και ακούν. (Ματθ. 13:16) Ας συνεχίσουμε, λοιπόν, όπως δηλώνουν τα εδάφια-κλειδιά μας, να εκζητούμε το έλεος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, το οποίο θα μας οδηγήσει στην αιώνια ζωή. Αυτές οι νουθεσίες του Ευαγγελίου είναι ζωτικής σημασίας βοήθεια για τη διατήρηση της πίστης μας! ■

Εξετάζοντας τον εαυτό μας

Εδάφια κλειδιά:
*«Εαυτούς εξετάζετε αν
ήσθε εν τη πίστει,
εαυτούς δοκιμάζετε. Η
δεν γνωρίζετε εαυτούς
ότι ο Ιησούς Χριστός
είναι εν υμίν; εκτός εάν
ήσθε αδόκιμοι κατά
τι;»*
— *Β Κορινθίους 13:5*

Επιλεγμένα εδάφια:
Β' Κορινθίους 13:1-11

Παύλου, «να ευρεθώ εν αυτώ μη έχων ιδικήν μου δικαιοσύνην την εκ του νόμου, αλλά την διά πίστεως του Χριστού, την δικαιοσύνην την εκ Θεού διά της πίστεως». (Φιλ. 3:9) Είναι αποτυχία της πίστης να κρίνουμε τον εαυτό μας πολύ σκληρά. Είναι επίσης αποτυχία της πίστης να κρίνουμε τον εαυτό μας πολύ επιεικώς. Αυτή η επιείκεια μπορεί να αντανακλά τη στάση που επέπληξε ο Παύλος: «1 Τι λοιπόν θέλομεν ειπεί; θέλομεν επιμένει εν τη αμαρτία, διά να περισσεύση η χάρις; 2 Μη γένοιτο· ημείς, οίτινες απεθάνομεν κατά την αμαρτίαν, πως

Η ΑΥΤΟΕΞΕΤΑΣΗ,
όπως ενθαρρύνεται από το εδάφιο-κλειδί μας, είναι ένα ουσιαστικό συστατικό της χριστιανικής ζωής. Ωστόσο, μια τέτοια εξέταση του εαυτού μας πρέπει να μετριάζεται από αυτή τη θεμελιώδη αλήθεια της πίστης μας: δικαιωνόμαστε μπροστά στα μάτια του Θεού μέσω της πίστης μας στον Ιησού Χριστό ως Σωτήρα μας. Επαναλαμβάνουμε την εγκάρδια επιθυμία του

θέλομεν ζήσει πλέον εν αυτή;» —Ρωμ. 6:1,2

«31 Διότι εάν διεκρίνομεν εαυτούς, δεν ηθέλομεν κρίνεσθαι· 32 αλλ' όταν κρινώμεθα, παιδευόμεθα υπό του Κυρίου, διά να μη κατακριθώμεν μετά του κόσμου.» (Α' Κορ. 11:31,32) Ο Κύριος, με την καλοσύνη του, μας επιπλήττει όταν κάνουμε λάθη στην κρίση σχετικά με τις χριστιανικές αρχές. Η πειθαρχία του είναι διορθωτική ή θεραπευτική, όχι τιμωρητική. Το ενδιαφέρον του για εμάς δεν είναι να μας δείξει πόσο πεσμένοι και αδύναμοι είμαστε, αλλά να μας κάνει να δούμε τι μπορούμε να γίνουμε μέσω της χάρης του. Ο Απόστολος Παύλος εξέφρασε εύγλωττα αυτήν την έννοια στην Προς Εβραίους Επιστολή. Αρχικά, αναφέρει από την Παλαιά Διαθήκη: «Υιέ μου, μη καταφρονής την παιδείαν του Κυρίου, μηδέ αθυμής ελεγχόμενος υπ' αυτού. Διότι όντινα αγαπά Κύριος, παιδεύει· και μαστιγώνει πάντα υιόν, τον οποίον παραδέχεται.» —Εβρ. 12:5,6· Παρ. 3:11,12

Στη συνέχεια ο Παύλος εξηγεί το νόημα αυτού του εδαφίου για εμάς. «7 Εάν υπομένητε την παιδείαν, ο Θεός φέρεται προς εσάς ως προς υιούς· διότι τις υιός είναι, τον οποίον δεν παιδεύει ο πατήρ; 8 Εάν όμως ήσθε χωρίς παιδείαν, της οποίας έγειναν μέτοχοι πάντες, άρα είσθε νόθοι και ουχί υιοί, 9 έπειτα τους μεν κατά σάρκα πατέρας ημών είχομεν παιδευτάς και εσεβόμεθα αυτούς· δεν θέλομεν υποταχθή πολλώ μάλλον εις τον Πατέρα των πνευμάτων και ζήσει; 10 Διότι εκείνοι μεν προς ολίγας ημέρας επαίδευσαν ημάς κατά την αρέσκειαν αυτών, ο δε προς το συμφέρον ημών, διά να γείνωμεν μέτοχοι της αγιότητος αυτού.» (Εβρ. 12:7-10) Το να γίνουμε μέτοχοι της αγιότητας του Θεού είναι μια αξιοσημείωτη ενθάρρυνση στην πρακτική μας στην αυτοεξέταση.

Κατά την αξιολόγηση του εαυτού μας, δεν είναι υγιές να φτάσουμε στο άλλο άκρο και να συμπεράνουμε

ότι είμαστε ανάξιοι της αγάπης και της εύνοιας του Θεού. Αφήνουμε αυτή την κρίση στα χέρια του Κυρίου που μας έχει αγοράσει. (Ιωάννης 5:22,23) «Εις εμέ δε ελάχιστον είναι να ανακριθώ υφ' υμών ή υπό ανθρωπίνης κρίσεως· αλλ' ουδέ ανακρίνω εμαυτόν. Διότι η συνείδησίς μου δεν με ελέγχει εις ουδέν· πλην με τούτο δεν είμαι δεδικαιωμένος· αλλ' ο ανακρίνων με είναι ο Κύριος. Ὡστε μη κρίνετε μηδέν προ καιρού, έως αν έλθη ο Κύριος, όστις και θέλει φέρει εις το φως τα κρυπτά του σκότους και θέλει φανερώσει τας βουλάς των καρδιών, και τότε ο έπαινος θέλει γείνει εις έκαστον από του Θεού.» (Α' Κορ. 4:3-5) Η σωστή αυτοεξέταση γίνεται υπό το φως της άφθονης λύτρωσης του Χριστού. ■

Τα βάσανα δια την δικαιοσύνην

Εδάφιο κλειδί: «Αλλ' εάν και πάσχητε διά την δικαιοσύνην, είσθε μακάριοι· τον δε φόβον αυτών μη φοβηθήτε μηδέ ταραχθήτε.»
— *Α' Πέτρου 3:14*

Επιλεγμένα εδάφια:
Α' Πέτρου 3:8-18

ΤΟ ΕΛΑΦΙΟ-ΚΛΕΙΔΙ ΜΑΣ μάς παρουσιάζει μια εξασφαλισμένη άνεση και μια ρεαλιστική πρόκληση. Η διαβεβαίωση είναι ότι είμαστε ευλογημένοι όταν υποφέρουμε για χάρη της δικαιοσύνης. Η πρόκληση έγκειται στην αντιμετώπιση του φόβου που σχετίζεται με τις δοκιμασίες. Τα βάσανα

είναι αναπόσπαστο μέρος της χριστιανικής ζωής. Ο σκοπός του είναι να μας βοηθήσει να μεγαλώσουμε στον Χριστό. Θυμηθείτε τα λόγια του Κυρίου στον Ανανία που θα εισαγάγει τον Σαούλ, που σύντομα θα γίνει Παύλος, στη χριστιανική πίστη. «Είπε δε προς αυτόν ο Κύριος· Ὑπαγε, διότι ούτος είναι σκεύος εκλογής εις εμέ, διά να βαστάση το όνομά μου ενώπιον εθνών και βασιλέων και των υιών Ισραήλ· επειδή εγώ θέλω δείξει εις αυτόν όσα πρέπει να πάθη υπέρ του ονόματός μου.» (Πράξεις 9:15,16) Ο Παύλος υπέφερε πράγματι πολύ στους κόπους για τον Χριστό, σε ξυλοδαρμούς, λιθοβολισμούς, φυλακίσεις, ναύαγια, ληστείες και προδοσίες από ψεύτικους αδελφούς. —Β' Κορ. 11:23-33

Παρόλο που μπορεί να μην υποφέρουμε στον ίδιο βαθμό με τον Παύλο και άλλους μάρτυρες του Χριστού, το να υποφέρουμε για δικαιοσύνη είναι επίσης το μέρος μας. «Διότι εις εσάς εχαρίσθη το υπέρ Χριστού, ου μόνον το να πιστεύητε εις αυτόν, αλλά και το να πάσχητε υπέρ αυτού.» (Φιλ. 1:29) Τα χριστιανικά βάσανα δεν είναι βάρος αλλά ευλογία. Η λέξη «εχαρίσθη» στο προηγούμενο εδάφιο σημαίνει στην αρχαία ελληνική «το να παρέχεις κάτι ως χάριν, δηλαδή, χαριστικά, με καλοσύνην». Υπό αυτή την έννοια, οιαπόστολοι του Χριστού, αφού ξυλοκοπήθηκαν με εντολή των θρησκευτικών ηγετών του Ισραήλ, «εκείνοι λοιπόν ανεχώρουν από προσώπου του συνεδρίου, χαίροντες ότι υπέρ του ονόματος αυτού ηξιώθησαν να ατιμασθώσι. Και πάσαν ημέραν εν τω ιερῷ και κατ' οίκον δεν έπαυον διδάσκοντες και ευαγγελιζόμενοι τον Ιησούν Χριστόν». (Πράξεις 5:41,42) Ως σημείο έμφασης, σημειώνουμε ότι η χαρά τους οφειλόταν στο ότι θεωρήθηκαν άξιοι του προνομίου να υποφέρουν για τον Ιησού. Αυτή είναι μια προοπτική που εμείς, ως Χριστιανοί σήμερα, πρέπει επίσης να τηρήσουμε.

Τι γίνεται με τον φόβο των δυσκολιών; Κανείς δεν θέλει να υποφέρει πόνο, βασανιστήρια, στενοχώρια ή θάνατο. Το να επιθυμείς κάτι τέτοιο θα ήταν ανώμαλο. Πώς μπορούμε να ξεπεράσουμε αυτόν τον φόβο; Η αγάπη είναι η απάντηση—μια βαθιά αγάπη για τον Θεό, αγάπη για τον Χριστό, αγάπη για δικαιοσύνη, αγάπη για τους αδελφούς μας και ακόμη αγάπη για τους εχθρούς μας. «Φόβος δεν είναι εν τη αγάπη, αλλ' η τελεία αγάπη έξω διώκει τον φόβον, διότι ο φόβος έχει κόλασιν· και ο φοβούμενος δεν είναι τετελειωμένος εν τη αγάπη.» –Α' Ιωάννου 4:18

Το μάθημά μας μας παρηγορεί και μας

συμβουλευέει: «Αλλ' εάν και πάσχητε διά την δικαιοσύνην, είσθε μακάριοι· τον δε φόβον αυτών μη φοβηθήτε μηδέ ταραχθήτε, αλλά αγιάσατε Κύριον τον Θεόν εν ταις καρδίαις υμών, και εστέ πάντοτε έτοιμοι εις απολογίαν μετά πραότητος και φόβου προς πάντα τον ζητούντα από σας λόγον περί της ελπίδος της εν υμίν.» (Α' Πέτ. 3:14,15) Ο αγιασμός του Χριστού ως Κυρίου στις καρδιές μας μας ενισχύει ίνα υπομείνουμε τα βάσανα των δικαίων. Με το Πνεύμα Του μέσα μας, μπορούμε να δώσουμε λόγον μετά πραότητος και φόβου περί της ελπίδος της εν υμίν.

Ο πολύτιμος 23ος Ψαλμός μας διαβεβαιώνει ότι ο Θεός «ηνώρθωσε την ψυχήν μου· με ώδήγησε διά τρίβων δικαιοσύνης ένεκεν του ονόματος αυτού. Και εν κοιλάδι σκιάς θανάτου εάν περιπατήσω, δεν θέλω φοβηθή κακόν· διότι συ είσαι μετ' εμού· η ράβδος σου και η βακτηρία σου, αύται με παρηγορούσιν». (Ψαλμ. 23:3,4) Αυτή η διαβεβαίωση μας ενισχύει πνευματικά καθώς υποφέρουμε για τη δικαιοσύνη. ■

Η Σοφία και το πνεύμα του Στεφάνου

Εδάφια κλειδιά: «Και εσηκώθησάν τινές των εκ της συναγωγής της λεγομένης Λιβερτίνων και Κυρηναίων και Αλεξανδρέων και των από Κιλικίας και Ασίας, φιλονεικούντες με τον Στέφανον, και δεν ηδύναντο να αντισταθώσιν εις την σοφίαν και εις το πνεύμα, με το οποίον ελάλει.» — Πράξεις 6:9,10

*Επιλεγμένα εδάφια:
Πράξεις 6:1-15*

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η κληρονομιά του Στεφάνου είναι εξέχουσες στη χριστιανική ιστορία. Καθώς η νεοσύστατη εκκλησία ανέπτυξε τη δομή και την κυβέρνησή της, προέκυψαν ζητήματα. Το επιλεγμένο απόσπασμά μας της Αγίας Γραφής παρατηρεί ότι οι αδελφοί ελληνικής καταγωγής ένιωθαν ότι μόνον στις χήρες των Εβραίων έδειχναν ευνοϊκή μεταχείριση αντί των Ελληνίδων χήρων.

Αντιλαμβανόμαστε την αστάθεια τέτοιων αντιπαραθέσεων. Οι Απόστολοι, συνειδητοποιώντας τον χρόνο και την ενέργεια που απαιτούνταν για την επίλυση αυτού του προβλήματος, ανέθεσαν στην εκκλησία να επιλέξει «επτά άνδρας μαρτυρουμένους, πλήρεις Πνεύματος Αγίου και σοφίας, τους οποίους ας καταστήσωμεν επί της χρείας ταύτης· ημείς δε θέλομεν

εμμένει εν τη προσευχή και τη διακονία του λόγου. Και ήρесе ο λόγος ενώπιον παντός του πλήθους· και εξέλεξαν τον Στέφανον, άνδρα πλήρη πίστεως και Πνεύματος Αγίου». —Πράξεις 6:3-5

Η εκκλησία, που αριθμούσε αρκετές χιλιάδες σε αυτό το χρονικό σημείο, επέλεξε μόνο επτά άνδρες. Μπορεί να τους σκεφτόμαστε ως «τους επίλεκτους». Πράγματι, έπρεπε να είναι καλής φήμης, πλήρεις Πνεύματος Αγίου και ιδιαίτερα σοφοί. Το γεγονός ότι δεν ακούμε πια για την ανισότητα στη διανομή φαγητού μεταξύ των χήρων σημαίνει ότι το ζήτημα επιλύθηκε γρήγορα. Είναι επίσης ενδεικτικό ότι ο πρώτος που αναγνωρίστηκε μεταξύ των επτά ήταν ο Στέφανος.

Οι ικανότητες του Στέφανου τον έφεραν στο προσκήνιο στην αναδυόμενη σύγκρουση μεταξύ Εβραίων και Χριστιανών. Η περιγραφή αναφέρει: «Ο δε Στέφανος, πλήρης πίστεως και δυνάμεως, έκαμνε τέρατα και σημεία μεγάλα εν τω λαώ.» (Πράξεις 6:8) Στη συνέχεια, τα εδάφια-κλειδιά μας μιλούν για εκείνους που σηκώθηκαν και μάλωνα τον Στέφανο, αλλά δεν μπόρεσαν να απαντήσουν στη σοφία και το πνεύμα με τα οποία μιλούσε. «Τότε έβαλον κρυφίως ανθρώπους, λέγοντας ότι ηκούσαμεν αυτόν λαλούντα λόγια βλάσφημα κατά του Μωϋσέως και του Θεού· και διήγειραν τον λαόν και τους πρεσβυτέρους και τους γραμματείς, και επελθόντες ήρπασαν αυτόν και έφεραν εις το Συνέδριον.» —εδ. 11,12

Συχνά, όταν παρουσιάζονται οι μεγάλες και αδιαμφισβήτητες αλήθειες της χριστιανικής πίστης, το ψέμα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τη σοφία και το πνεύμα που περιέχονται σε αυτές. Αναγκασμένοι να συνειδητοποιήσουν την αδυναμία των επιχειρημάτων τους, οι αντίπαλοι της πίστης συχνά προσφεύγουν στα ψέματα. Οι αμφισβητίες του Στέφανου παρότρυναν άλλους να δώσουν ψευδή μαρτυρία εναντίον του.

Κατηγορήθηκε για βλασφημία κατά του Μωυσή και του Θεού. Ο Ιησούς προειδοποίησε τους μαθητές του για τέτοιες ενέργειες. «Προ δε τούτων πάντων θέλουσιν επιβάλει εφ' υμάς τας χείρας αυτών, και θέλουσι σας καταδιώξει, παραδίδοντες εις συναγωγάς και φυλακάς, φερομένους έμπροσθεν βασιλέων και ηγεμόνων ένεκεν του ονόματός μου. Βάλετε λοιπόν εις τας καρδιάς σας να μη προμελετάτε τι να απολογηθήτε· διότι εγώ θέλω σας δώσει στόμα και σοφίαν, εις την οποίαν δεν θέλουσι δυνηθή να αντιλογήσωσιν ουδέ να αντισταθώσι πάντες οι εναντίοι σας.» —Λουκάς 21:12-15

Σε εκπλήρωση των λόγων του Κυρίου μας, κανείς δεν μπορούσε να αντισταθεί σε ή να αντικρούσει το μήνυμα του Στέφανου. Λόγω της στάσης του υπέρ της Αλήθειας έγινε ο πρώτο-μάρτυρ του Χριστού. Η ελληνική λέξη από την οποία αντλούμε την αγγλική λέξη μάρτυρας σημαίνει κυριολεκτικά «μάρτυρας». Αυτό είναι κατάλληλο, καθώς το παράδειγμα του Στέφανου αντηχεί σε εμάς σήμερα, ενθαρρύνοντας την εμπιστοσύνη στον Κύριο και την εμπιστοσύνη στο Πνεύμα του καθώς αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις. ■

Η Σοφία και το πνεύμα του Στεφάνου

*Εδάφια κλειδιά: «Ο δε λέγει
προς αυτάς· Μη τρομάζετε·
Ιησούν ζητείτε τον
Ναζαρηνόν τον
εσταυρωμένον· ανέστη, δεν
είναι εδώ· ιδού ο τόπος,
όπου έθεσαν αυτόν.»
— Μάρκος 16:6*

*Επιλεγμένα εδάφια:
Μάρκος 16:1-8*

ΗΤΑΝ ΠΟΛΥ ΝΩΡΙΣ
το πρωί την πρώτη μέρα
της εβδομάδας μετά το
Σάββατο. Τρεις γυναίκες
που ήταν αφοσιωμένες
στον Κύριο Ιησού ήταν
σε αποστολή να χρίσουν
το σώμα του. Είχαν
αγοράσει πολύτιμα
αρώματα και τα
μετέφεραν στον τάφο του.
Οι αμφιβολίες δεν τους

πτόησαν. «Ποιος θα μας κυλήσει την πέτρα από την είσοδο του τάφου;» ρωτούσαν η μία την άλλην. Ωστόσο, η αγάπη τους για τον Κύριο τους ανάγκασε να συνεχίσουν. Μπορούμε να φανταστούμε την έκπληξη και την αμηχανία τους όταν σήκωσαν το βλέμμα τους και είδαν ότι η πέτρα είχε αφαιρεθεί. Τι συνέβαινε; Ποιος κύλησε την πέτρα και γιατί; —Μάρκος 16:3,4

Είναι εμβληματικό ότι ο ήλιος ανέτειλε καθώς αυτές οι αγαπημένες γυναίκες πλησίαζαν τον τάφο. (εδ. 2) Το σκοτάδι, η απόγνωση και ο φόβος συνόδευσαν την απώλεια του αγαπημένου Δασκάλου. Τώρα, όμως, καθώς πλησίαζαν, ο ήλιος άρχισε να λάμπει. Το φως της δόξας

του Ευαγγελίου άρχιζε να εμφανίζεται ξανά. Η εποχή της χριστιανικής πίστης και ελπίδας χαιρετίστηκε με τα λόγια, «Ανέστη!».

Όταν μπήκαν στον τάφο, οι γυναίκες είδαν έναν νεαρό άνδρα να κάθεται, φορώντας ένα λευκό χιτώνα. Τους μίλησε τα λόγια του εδαφίου-κλειδί μας, μετά από τα οποία είπε: «Αλλ' υπάγετε, είπατε προς τους μαθητάς αυτού και προς τον Πέτρον ότι υπάγει πρότερον υμών εις την Γαλιλαίαν· εκεί θέλετε ιδεί αυτόν, καθώς είπε προς εσάς. Και εξελθούσαι ταχέως, έφυγον από του μνημείου· είχε δε αυτάς τρόμος και έκστασις, και δεν είπον ουδέν προς ουδένα· διότι εφοβούνται.» —εδ. 7,8

Αυτές οι γυναίκες επιλέχθηκαν για να είναι οι πρώτες μάρτυρες της ανάστασης του Ιησού. Η αφοσίωση και η πίστη τους μνημονεύονται στη Αγία Γραφή. Ήταν μαθήτριες από τις ημέρες της διακονίας του στη Γαλιλαία μέχρι την εποχή της σταύρωσής του. Ο Μάρκος αναφέρει: «Ήσας δε και γυναίκες από μακρόθεν θεωρούσαι, μεταξύ των οποίων ήτο και Μαρία η Μαγδαληνή και Μαρία η μήτηρ του Ιακώβου του μικρού και του Ιωσή, και η Σαλώμη, αίτινες και ότε ήτο εν τη Γαλιλαία ηκολούθουν αυτόν και υπηρέτουν αυτόν, και άλλαι πολλαί, αίτινες συνανέβησαν μετ' αυτού εις Ιεροσόλυμα.» —Μάρκος 15:40,41

«Αναστήθηκε». Γιατί είναι αυτά τα λόγια τεράστιας σημασίας για τους Χριστιανούς; Η απάντηση παρουσιάζεται εύγλωττα στο Α' προς Κορινθίους, κεφάλαιο 15. Προς μεγάλη μας έκπληξη, υπήρχαν αδέλφια στην εκκλησία της Κορίνθου που δεν πίστευαν στην Ανάσταση! Ίσως ένα στοιχείο από τους Σαδδουκαίους προσηλυτίστηκε στον Χριστιανισμό γι' αυτό. Έφεραν μαζί τους το «φορτίον» τους από το παρελθόν «διότι οι Σαδδουκαίοι λένε ότι δεν υπάρχει

ανάσταση». —Πράξεις 23:8

Ο Απόστολος Παύλος αντικρούει αυτό το λάθος με δύναμη και σαφήνεια. «12 Εάν δε ο Χριστός κηρύττηται ότι ανέστη εκ νεκρών, πως τινές μεταξύ σας λέγουσιν ότι ανάστασις νεκρών δεν είναι; 13 Και εάν ανάστασις νεκρών δεν ήναι, ουδ' ο Χριστός ανέστη· 14 και αν ο Χριστός δεν ανέστη, μάταιον άρα είναι το κήρυγμα ημών, ματαία δε και η πίστις σας. 15 Ευρισκόμεθα δε και ψευδομάρτυρες του Θεού, διότι εμαρτυρήσαμεν περί του Θεού ότι ανέστησε τον Χριστόν, τον οποίον δεν ανέστησεν, εάν καθ' υπόθεσιν δεν ανασταίνωνται νεκροί. 16 Διότι εάν δεν ανασταίνωνται νεκροί, ουδ' ο Χριστός ανέστη· 17 αλλ' εάν ο Χριστός δεν ανέστη, ματαία η πίστις σας· έτι είσθε εν ταις αμαρτίαις υμών. 18 Άρα και οι κοιμηθέντες εν Χριστώ απωλέσθησαν. 19 Εάν εν ταύτη τη ζωή μόνον ελπίζωμεν εις τον Χριστόν, είμεθα ελεεινότεροι πάντων των ανθρώπων. 20 Αλλά τώρα ο Χριστός ανέστη εκ νεκρών, έγεινεν απαρχή των κεκοιμημένων.» (Α' Κορ. 15:12-20) Ας χαρούμε λοιπόν, γιατί πράγματι...αναστήθηκε! ■

* * *

Μωσής: Ελευθερωτής, Νομοθέτης, Μεσίτης & Προφήτης

«Και δεν ηγέρθη πλέον εν τω Ισραήλ προφήτης ως ο Μωϋσής, τον οποίον εγνώρισεν ο Κύριος πρόσωπον προς πρόσωπον, εις πάντα τα σημεία και τεράστια, τα οποία ο Κύριος απέστειλεν αυτόν να κάμη εν τη γη της Αιγύπτου, εις τον Φαραώ και εις πάντας τους δούλους αυτού και εις πάσαν την γην αυτού.»

— Δευτερονόμιο 34:10,11 —

ΤΟ όνομα «Μωσής» σημαίνει «τραβηγμένο». Δόθηκε σε αυτόν τον εξαιρετο υπηρέτη του Θεού από την κόρη του Φαραώ επειδή είχε ανασυρθεί από το νερό. (Εξοδος 2:10) Ο Μωσής γεννήθηκε την εποχή που ο λαός του, οι Εβραίοι, ήταν σκλάβοι στην Αίγυπτο. Ο Αιγύπτιος βασιλιάς είχε διατάξει ότι όλα τα εβραϊκά αρσενικά μωρά έπρεπε να καταστραφούν κατά τη γέννηση, προκειμένου να σταματήσει ο ταχέως αυξανόμενος πληθυσμός τους στη χώρα. — Έξοδος. 1:7-22

Η μητέρα του Μωσής, βλέποντας ότι ήταν «καλό παιδί», τον έκρυψε για τρεις μήνες. Όταν δεν μπορούσε πια να κρυφτεί, η μητέρα του ετοίμασε ένα ειδικό καλάθι

που θα επέπλεε, και έβγαλε το παιδί μέσα σε αυτό και το άφησε κοντά στην άκρη ενός από τα μικρά κανάλια δίπλα στο ποτάμι. Ήλπιζε ότι το καλάθι θα ανακάλυπτε ένας Αιγύπτιος και ότι η ζωή του παιδιού θα σωζόταν έτσι. Ο Θεός είχε τον τελευταίο λόγο επ' αυτού και ο Μωυσής ανακαλύφθηκε από την κόρη του Φαραώ. Πήγε το βρέφος στη βασιλική κατοικία και το υιοθέτησε ως γιο της, προσλαμβάνοντας την πραγματική του μητέρα ως παραμάνα. (Έξοδος 2:1-10) Καθώς ενηλικιωνόταν, η μητέρα του Μωυσή του είπε αναμφίβολα πολλά για τις υποσχέσεις του Θεού για τον λαό τους. Επιπλέον, «και εδιδάχθη ο Μωϋσής πάσαν την σοφίαν των Αιγυπτίων και ήτο δυνατός εν λόγοις και εν έργοις.» —Πράξεις 7:22

Εκτός από αυτό, γνωρίζουμε ελάχιστα από τις εμπειρίες του Μωυσή μέχρι τα σαράντα του χρόνια, οπότε, βλέποντας έναν από τους Εβραίους συγγενείς του να κακοποιείται από έναν Αιγύπτιο, επενέβη και σκότωσε τον καταπιεστή. Την επόμενη μέρα έμαθε ότι η πράξη του είχε ανακαλυφθεί, γι' αυτό έφυγε από την Αίγυπτο στη χώρα των Μαδιάμ, μένοντας εκεί μέχρι τα ογδόντα του χρόνια. — Έξοδος . 2:11-15· Πράξεις 7:23-30

Ο ΦΛΕΓΟΜΕΝΟΣ ΘΑΜΠΟΣ

Στα Μαδιάνια ο Μωυσής παντρεύτηκε μια από τις κόρες του Ραουήλ, που ονομαζόταν επίσης Ιοθρώ, και για σαράντα χρόνια παρακολουθούσε τα κοπάδια του πεθερού του. (Έξοδος 2:18· 3:1) Τότε ήταν που ο Κύριος μίλησε στον Μωυσή μέσα από τη φλεγόμενη βάτο και του ανέθεσε το καθήκον να ελευθερώσει τον εβραϊκό λαό από την αιγυπτιακή του δουλεία. (Έξοδος 3:2-10) Μιλώντας στον Μωυσή, μέσω ενός αγγέλου, ο Ιεχωβά αυτοπροσδιορίστηκε ως «ο Θεός του Αβραάμ, ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ». Μέσω της μητέρας του, ο Μωυσής θα γνωρίσει για τις υποσχέσεις του Θεού στον

Αβραάμ, και επομένως αυτή η ταύτιση θα σήμαινε πολλά για αυτόν.

Τα σαράντα χρόνια του Μωυσή ως βοσκός, φροντίζοντας τα κοπάδια του πεθερού του, είχαν αφαιρέσει μεγάλο μέρος της αυτοπεποίθησης που τον είχε κάνει νωρίτερα να σκοτώσει τον Αιγύπτιο που χτυπούσε έναν συμπατριώτη του. Μάλλον ένιωθε ότι τώρα ήταν ικανός μόνο να εκτελεί τα απλά καθήκοντα του βοσκού. Για να εμφανιστεί ενώπιον του πανίσχυρου Φαραώ και να απαιτήσει την απελευθέρωση του εβραϊκού λαού από τη δουλεία, ο Μωυσής αναμφίβολα θα θεώρησε ότι αυτό θα ξεπερνούσε τις ικανότητές του. — εδαφ. 11

Ωστόσο, ο Κύριος καθησύχασε τον Μωυσή, λέγοντας: «Σίγουρα θα είμαι μαζί σου». Τότε, σαν να είχε συμφωνήσει να δεχτεί την ανάθεση, ο Μωυσής άρχισε να ρωτά για τις λεπτομέρειες της διαδικασίας. Πρώτα ήθελε να μάθει τι έπρεπε να πει στον Φαραώ για το ποιος τον έστειλε να απαιτήσει την απελευθέρωση των Εβραίων σκλάβων. Σε απάντηση σε αυτό, ο Μωυσής έλαβε οδηγίες να πει ότι τον έστειλε «Ο ΩΝ» —εδάφ. 12-14

Η εβραϊκή έκφραση που μεταφράζεται «ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ» σημαίνει «υπάρχω», σύμφωνα με το Εβραϊκό Λεξικό του Strong. Κατ' επέκταση, η πλήρης σκέψη της λέξης όταν χρησιμοποιείται από τον Δημιουργό ως όνομα θα ήταν, «Ο Αυθύπαρκτος». Ο Μωυσής προφανώς είχε αυτή τη σκέψη, γιατί στην προσευχή του που καταγράφηκε αργότερα στο Βιβλίο των Ψαλμών μίλησε για τον Δημιουργό ως αυτόν που είναι «από τον αιώνα εις αιώνα». (Ψαλμ. 90:1,2) Ήταν ιδιαίτερα κατάλληλο ο Θεός να ταυτιστεί με τον Μωυσή, γιατί παρόλο που ο εβραϊκός λαός ήταν σκλάβος στην Αίγυπτο, και ο ίδιος ο Μωυσής ήταν δούλος-βοσκός για σαράντα χρόνια, ο Θεός τους και ο Θεός των πατέρων τους, του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, υπήρχε ακόμα ως ο αληθινός και αιώνιος

Δημιουργός που θα εκπληρώσει όλες τις υποσχέσεις του.

ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΛΗΓΕΣ

Ο Θεός υποσχέθηκε στον Μωσή ότι θα τον χρησιμοποιούσε για να απελευθερώσει τον εβραϊκό λαό από την Αίγυπτο, παρόλο που ο βασιλιάς θα αρνιόταν να τους αφήσει να φύγουν. (Έξοδος 3:17-22) Το μάθημα που έδωσε ο Θεός στον Μωσή ήταν ότι θα χρειαζόταν θαυματουργή δύναμη για να επιτευχθεί η απελευθέρωση του εβραϊκού λαού και ότι αυτή η δύναμη θα χρησιμοποιούταν. Πράγματι, επισκέφθηκαν εννέα πληγές τους Αιγύπτιους, καθεμία από τις οποίες ήρετο όταν ο Φαραώ συμφωνούσε να απελευθερώσει τους Ισραηλίτες. Ωστόσο, κάθε φορά που ήρετο μια από τις πληγές, ο βασιλιάς άλλαζε γνώμη και οι Ισραηλίτες δεν απελευθερώνονταν.

Μετά ήρθε η δέκατη πληγή, που ήταν ο θάνατος των πρωτότοκων της Αιγύπτου. (Έξοδος 11:4-6) Οι πρωτότοκοι γιοι των εβραϊκών παιδιών μπορούσαν να γλιτώσουν από αυτή τη πληγή αν και εφόσον οι οικογένειές τους ακολουθούσαν τις οδηγίες του Κυρίου σχετικά με τη θυσία ενός αρνιού και το ράντισμα με το αίμα του στα υπέρθυρα και στα παραστάσια των σπιτιών τους. — Έξοδος 12:1-27

Όπως προειπώθηκε, ο Κύριος χτύπησε όλους τους πρωτότοκους της Αιγύπτου τη νύχτα της δέκατης τέταρτης ημέρας του πρώτου μήνα τους. (εδ. 28-36) Όχι μόνο συναίνεσε τότε ο Φαραώ να φύγουν οι Ισραηλίτες από την Αίγυπτο, αλλά τους ζητήθηκε να φύγουν, τόσο που ο Αιγύπτιος τους έδωσε πολλά από τα πολύτιμα αντικείμενά του, προφανώς για να ενθαρρύνει μια γρήγορη έξοδο.

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Η σημασία για εμάς αυτού για αυτό το επεισόδιο στην εμπειρία του Μωυσή ως υπηρέτη του Κυρίου είναι το τεκμηριωμένο γεγονός ότι ο Θεός το είχε σχεδιάσει για να χρησιμεύσει ως παράδειγμα μιας πολύ πιο σημαντικής απελευθέρωσης - μιας απελευθέρωσης από τη δουλεία της αμαρτίας και του θανάτου, υπό τον μεγάλο κακό αφέντη Σατανά, τον Διάβολο, για τον οποίο η Βίβλος λέει ότι έχει την εξουσία του θανάτου. — Εβρ. 2:14

Όταν ήρθε η ώρα του Κυρίου να προετοιμαστεί για την απελευθέρωση των Εβραίων, εκείνοι μεταξύ τους που είχε εκτεθεί σε άμεσο κίνδυνο ήταν οι πρωτότοκοι υιοί. Ως αποτέλεσμα της δέκατης πληγής, θα είχαν χάσει τη ζωή τους εκείνη τη νύχτα αν δεν υπήρχε η προστασία που τους παρείχε το αίμα του αρνιού του Πάσχα. (Εξοδος 12:12,13,22,23) Αυτό σχεδιάστηκε από τον Θεό ως παράδειγμα ενός πολύ σημαντικού χαρακτηριστικού του σχεδίου του για σωτηρία και μελλοντική απελευθέρωση όλης της ανθρωπότητας από τον θάνατο. Στην Καινή Διαθήκη μας δίνεται η ένδειξη ότι οι μαθητές του Ιησού, της αληθινής εκκλησίας του Χριστού, είναι οι πραγματικοί «πρωτότοκοι» που προεικονίζονται από τους πρωτότοκους του αρχαίου Ισραήλ. — Εβρ. 12:23

Ο Απόστολος Παύλος προσδιορίζει τον Ιησού ως τον αληθινό «Αμνό του Πάσχα» που «θυσιάστηκε για εμάς». (Α' Κορ. 5:7) Γνωρίζουμε ότι μόνο μέσω του αίματος του Χριστού που εμείς, οι μαθητές του, λαμβάνουμε ζωή. Εκτός από το χυμένο αίμα του, δεν μπορούσαμε να είμαστε βέβαιοι για ζωή κατά τη διάρκεια αυτής της νύχτας της αμαρτίας και του θανάτου. — Α' Πέτ. 1:18,19

Στην εικόνα για το Πάσχα, οι πρωτότοκοι και οι οικογένειές τους έφαγαν το κατά γράμμα αρνί κατά τη διάρκεια της νύχτας, και ήταν το πρωί που έγινε η

απελευθέρωση όλου του Ισραήλ. Έτσι, στον παρόντα καιρό, όταν το σκοτάδι της αμαρτίας εξακολουθεί να καλύπτει τη γη, την αληθινή εκκλησία την «τρέφει», συμβολικά μιλώντας, ο Ιησούς, ο Αμνός του Θεού. Έτσι, προετοιμάζονται να συμμετάσχουν στην απελευθέρωση ολόκληρου του κόσμου της ανθρωπότητας το πρωί της νέας ημέρας της γης, της Μεσσιανικής βασιλείας. — Ιωάννης 1:29· 6:51,63

Τα πικρά βότανα έπρεπε να τρώγονται μαζί με τη σάρκα του αρνιού του Πάσχα των Ισραηλιτών. (Έξοδος 12:8) Αυτό υποδηλώνει τις σοβαρές δοκιμασίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές του Ιησού καθώς τρέφονται συμβολικά από αυτόν και δίνουν τη ζωή τους σε θυσίες. (Α' Πέτ. 4:12,13) Αυτά τα συμβολικά πικρά βότανα μάς δίνουν μεγαλύτερη επιθυμία να εκζητήσουμε από τον Κύριο δύναμη και θάρρος καθώς προσπαθούμε να είμαστε ευάρεστοι σε αυτόν. Έτσι είμαστε έτοιμοι να συμμετάσχουμε στη δόξα και το έργο της βασιλείας του Χριστού, που είναι να φέρει την απελευθέρωση για όλη την ανθρωπότητα από τη δουλεία τους στον Σατανά και στην αμαρτία, τις ασθένειες και τον θάνατο.

Ο Μωυσής έλαβε τη διαβεβαίωση ότι ήταν ο Θεός του Αβραάμ που τον έστειλε να ελευθερώσει τον εβραϊκό λαό από την Αίγυπτο. Αυτός ο αληθινός και ζωντανός Θεός ήταν που είχε υποσχεθεί στον Αβραάμ ότι μέσω του Σπέρματος του θα ευλογηθούν όλες οι οικογένειες της γης. Ο Απόστολος Παύλος εξηγεί ότι είναι ο Ιησούς και η εκκλησία των πρωτότοκων που μαζί αποτελούν το «Σπέρμα» που υποσχέθηκε ο Θεός στον Αβραάμ. (Γέν. 12:3· 22:18· Γαλ. 3:8,16,27-29) Η εκκλησία είναι ένας σπόρος πίστης, και όταν λυτρωθεί από τον θάνατο μέσω του αίματος του Ιησού, του αληθινού Αρνιού του Πάσχα, και γεννήθηκε την πρώτη ανάσταση που θα ζήσουν και θα βασιλέψουν μαζί του, θα

συμμετάσχουν στην υποσχεμένη απελευθέρωση και ευλογία όλων των εθνών. —Ρωμ. 11:26

Ο ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ

Τρεις μήνες αφότου ο Μωυσής υπηρέτησε τον Θεό απελευθερώνοντας τον Εβραϊκό λαό από τη δουλεία του στην Αίγυπτο, του ανατέθηκε το κύριο καθήκον να τους δώσει τον θείο Νόμο. (Εξοδος 19:1-3) Ο Νόμος πρόσφερε στους Ισραηλίτες την ευκαιρία να αποκτήσουν ζωή με βάση την πλήρη υπακοή στις απαιτήσεις του. (Λευιτ. 18:5· Ρωμ. 10:5) Εφόσον οι Ισραηλίτες, όπως και ο λαός όλων των άλλων εθνών, ήταν μέλη μιας αμαρτωλής και ετοιμοθάνατης φυλής, που γεννήθηκε υπό την καταδίκη σε θάνατο, κανένας από αυτούς δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στις πλήρεις απαιτήσεις του τέλειου Νόμου του Θεού, επομένως κανένας δεν απέκτησε ζωή με αυτή τη διάταξη. —Ρωμ. 3:20· 7:10

Εντούτοις, ο Νόμος εξυπηρετούσε έναν χρήσιμο σκοπό καθώς απέδειξε ότι είναι αδύνατο για οποιοδήποτε μέλος της πεσμένης Αδαμικής φυλής να τηρήσει τον τέλειο Νόμο του Θεού. Μέχρι τον καιρό της διαθήσεως του Νόμου, δεν είχε γίνει ειδική απόδειξη αυτού, γιατί όλοι πέθαιναν εξαιτίας της παράβασης του Αδάμ. Ωστόσο, όταν οι Ισραηλίτες συμφώνησαν να τηρήσουν τον Νόμο του Θεού και δεν το έκαναν, έπεσαν κάτω από μια πρόσθετη κατάρα—την κατάρα του Νόμου. —Γαλ. 3:10-12

Ο Παύλος έγραψε ότι ο Νόμος χρησίμευε ως «παιδαγωγός» για να φέρει τους ανθρώπους στον Χριστό. (Γαλ. 3:24) Πράγματι προετοίμασε μερικούς από τους Ισραηλίτες να δεχτούν τον Χριστό στην Πρώτη Παρουσία του. Αν και δεν τον δέχτηκαν ως έθνος, η εμπειρία αυτού του λαού κάτω από το Νόμο θα είναι πάντα ως μάθημα για το γεγονός ότι κανείς δεν μπορεί να κερδίσει ζωή

παρά μόνο μέσω του Χριστού. «Γιατί λοιπόν εδόθη ο νόμος;» ρώτησε ο Παύλος. «Εξ αιτίας των παραβάσεων προσετέθη, εωσού έλθη το Σπέρμα, προς το οποίον έγεινεν η επαγγελία, διαταχθείς δι' αγγέλων διά χειρός μεσίτου.» —εδάφιο 19

Ενώ οι Ισραηλίτες ως επί το πλείστον δεν έκαναν σοβαρή προσπάθεια να τηρήσουν τον Νόμο, αυτός χρησίμευε για αυτούς ως κάποιος περιορισμός και συνέβαλε στο να τους κρατήσουν ενωμένους ως λαό μέχρι που ήρθε ο Μεσσίας και τους παρουσιάστηκε. Εφόσον οι Ισραηλίτες ήταν οι φυσικοί απόγονοι του πατέρα Αβραάμ, ήταν οι πρώτοι στη σειρά, όταν ήρθε ο Ιησούς, για να είναι οι κληρονόμοι της υπόσχεσης που του δόθηκε σχετικά με ένα «Σπέρμα» που επρόκειτο να ευλογήσει όλες τις οικογένειες της γης. Ωστόσο, και σε αυτό, η αγάπη για τον Θεό και η ειλικρινής προσπάθεια να κάνουν ό,τι μπορούν για να υπακούσουν στον Νόμο του ως απόδειξη πίστης σε αυτόν και στις υποσχέσεις του, ήταν οι προϋποθέσεις για να γίνει κάποιος μέρος αυτού του Σπέρματος, τον οποίο ο Θεός περιέγραψε ως «βασίλειον ιεράτευμα και έθνος άγιον». —Έξοδος. 19:5,6

Η ανυπακοή στον Θεό, που κορυφώθηκε με την απόρριψη του Μεσσία, του Επικεφαλής της τάξης των σπόρων (σπερμάτων), έκανε τους Ισραηλίτες να χάσουν αυτή την εκλεκτή κληρονομιά. Ο Ιησούς εξήγησε ότι η «βασίλειά» θα αφαιρούνταν από αυτούς και θα δινόταν σε ένα άλλο έθνος, ένα έθνος που θα απέφερε τους κατάλληλους καρπούς της δικαιοσύνης. (Ματθ. 21:43) Ο Απόστολος Πέτρος προσδιόρισε αυτό το νέο «άγιον έθνος» για εμάς, αποκαλώντας το «ιεράτευμα βασιλικόν». —Α' Πέτ. 2:9,10

Ο ΜΕΣΙΤΗΣ

Ο Μωυσής έλαβε τον Νόμο από τον Θεό ενώ

ήταν κρυμμένος σε ένα σύννεφο στο όρος Σινά, όπου παρέμεινε σε κοινωνία με τον Ιεχωβά επι σαράντα ημέρες. Στο μεταξύ, οι Ισραηλίτες κουράστηκαν να περιμένουν την επιστροφή του και έστησαν ένα χρυσό μοσχάρι για να το προσκυνήσουν αντί για τον Θεό τους. (Εξοδος 32:1-6) Ο Κύριος ήταν πολύ δυσαρεστημένος με αυτή την επίδειξη απιστίας. Είπε στον Μωυσή ότι θα τους εξαφάνιζε και μέσω αυτού θα έκανε ένα «μεγάλο έθνος». —εδ. 7-10

Ο Μωυσής, μεσολαβητής ή μεσίτης μεταξύ του Θεού και του λαού, μεσολάβησε για αυτούς και δεν καταστράφηκαν. (εδ. 11-14) Όταν ο Μωυσής κατέβηκε από το βουνό και είδε το χρυσό μοσχάρι και παρατήρησε την αμαρτωλή απόλαυση του λαού στη λατρεία τους για τον ψεύτικο θεό, οργίστηκε και κατέστρεψε τας πλάκας του Νόμου που μόλις του είχε δώσει ο Κύριος. — εδ. 19,20

Αργότερα, ο Ιεχωβά έδωσε εντολή στον Μωυσή να κόψει άλλες πέτρινες πλάκες σαν αυτές που είχε σπάσει και να τις ανεβάσει στο όρος Σινά. (Εξοδος 34:1-4) Ο Κύριος στάθηκε τότε με τον Μωυσή σε ένα σύννεφο και διακήρυξε τις αρετές του χαρακτήρα του, τις οποίες τώρα βλέπουμε να παρουσιάζονται στο σχέδιο σωτηρίας του Θεού. (εδ. 5-7) Ήταν ενώ ο Κύριος περιέγραφε έτσι τις ιδιότητες του χαρακτήρα του που ο Νόμος γράφτηκε στις πέτρινες πλάκες. Τότε ο Μωυσής, ως πιστός μεσολαβητής, παρακάλεσε τον Θεό να συγχωρήσει την ανομία των Ισραηλιτών και να τους πάρει για κληρονομιά του, κάτι που ο Κύριος συμφώνησε να κάνει. —εδ. 9,10

Ο Μωυσής βρισκόταν ξανά στο όρος Σινά για σαράντα μέρες και νύχτες, και όταν κατέβηκε αυτή τη δεύτερη φορά, το πρόσωπό του έλαμπε με τη δόξα του Κυρίου. Αυτή η λάμψη παρέμεινε στον Μωυσή καθώς άρχισε να μιλά στο λαό με σεβασμό για τον Θεό και τον

Νόμο του, και έπρεπε να βάλει ένα πέπλο στο πρόσωπό του όταν μιλούσε. (Έξοδος 34:28-35· Β' Κορ. 3:13) Στην Καινή Διαθήκη ο Απόστολος Παύλος αναφέρεται σε αυτή τη σκηνή δείχνοντας τη δόξα που θα συνδεθεί με τη μελλοντική μεσολάβηση της Καινής Διαθήκης από τον Χριστό και την εκκλησία του. —Β' Κορ. 3:3-12

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Υπήρξε σημαντική χρήση αίματος σε σχέση με τη ίδρυση και τη μεσολάβηση της Διαθήκης του Νόμου. Ο Μωσής πήρε αίμα βοδιών, το μισό από το οποίο το έβαλε σε λεκάνες και το άλλο μισό το ράντισε σε ένα βωμό. Κατόπιν, παρουσίασε τους όρους του Νόμου στους ανθρώπους, που αναφέρονται ως «το Βιβλίον της Διαθήκης» και, σε απάντηση, οι άνθρωποι συμφώνησαν να τηρήσουν αυτούς τους όρους της διαθήκης τους με τον Κύριο. Τότε ο Μωσής, χρησιμοποιώντας το αίμα που είχε βάλει στις λεκάνες, ράντισε τους ανθρώπους και το βιβλίο. —Έξοδος. 24:6-8· Εβρ. 9:19,20

Το «αίμα της Διαθήκης», όπως περιγράφεται στην Καινή Διαθήκη, έδειξε το αίμα του Χριστού το οποίο, συμβολικά μιλώντας, θα χρησιμοποιηθεί για να ραντιστούν οι λαοί όλων των εθνών σε σχέση με τους όρους της προειπωμένης «Κανής Διαθήκης» που πρόκειται να συναφθεί μαζί τους από τον Χριστό, τον οποίο απεικόνισε ο Μωσής. —Εβρ. 8:1-12· 9:14,15· 12:18-24

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο Μωσής υπηρέτησε ως αρχηγός των Ισραηλιτών σε όλο το σαραντοετές ταξίδι τους στην έρημο. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ο Θεός συντηρούσε το λαό του με «μάννα» από τον ουρανό για τροφή. Ο Ιησούς αναφέρθηκε σε αυτό και έδειξε ότι το

μάννα ήταν συμβολικό της δικής του ανθρωπότητας, την οποία είπε ότι θα έδινε για τη ζωή όλου του κόσμου. (Ιωάννης 6:31-33,51) Ο Μωυσής άντλησε επίσης νερό από ένα βράχο για να καλύψει τις ανάγκες των ανθρώπων, και ο Απόστολος Παύλος εξηγεί ότι αυτός ο βράχος ήταν συμβολικός του Χριστού. —Έξοδος 17:5,6· Α' Κορ. 10:4

Σε μια περίπτωση, όταν οι Ισραηλίτες αμάρτησαν, τους ήρθε μια πληγή και ο Μωυσής σήκωσε ένα χάλκινο φίδι πάνω σε ένα κοντάρι. Όσοι κοίταζαν αυτό το φίδι, σώζονταν από το θάνατο. Ο Ιησούς αναφέρθηκε σε αυτό και έδειξε ότι το χάλκινο φίδι τον αντιπροσώπευε—θα υψωθεί για να παράσχει μια ευκαιρία σωτηρίας σε όλη την ανθρωπότητα. —Αριθμ. 21:5-9· Ιωάννης 3:14,15

Έτσι λοιπόν, ο Μωυσής ως νομοθέτης, μεσίτης και αρχηγός προμήνυε τον Χριστό. Με αυτόν τον τρόπο, ο Κύριος τον χρησιμοποίησε για να μας ανοίξει, με αυτόν τον τυπικό τρόπο, πολλά από τα σημαντικά χαρακτηριστικά του ένδοξου σχεδίου σωτηρίας του.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

Όπως υποδεικνύεται στα αρχικά μας εδάφια, ο Μωυσής ήταν ένας από τους εξέχοντες προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης και χρησιμοποιήθηκε από τον Θεό για να προλέγει διάφορα σημαντικά χαρακτηριστικά για τη θεϊκή διάταξη της διάσωσης της ανθρωπότητας από την αμαρτία και τον θάνατο. Ήταν ο συντάκτης των πρώτων πέντε βιβλίων της Βίβλου, και με αυτή την ιδιότητα κατέγραψε εκείνη την αρχική προφητεία σχετικά με το Σπέρμα της γυναίκας που συνέτριψε το κεφάλι του φιδιού. —Γεν. 3:14,15

Ο Μωυσής κατέγραψε επίσης την προφητεία του Ιακώβ σχετικά με το «Λιοντάρι» που θα προέλθει από τη φυλή του Ιούδα. (Γέν. 49:8-10· Αποκ. 5:5) Αυτή ήταν μια προφητεία για τον ερχομό του Ιησού, πρώτα για να

λυτρώσει την ανθρωπότητα από την αμαρτία και τον θάνατο, και μετά για να κυβερνήσει τους ανθρώπους σε όλη την επίγεια βασιλεία του. Από αυτή την άποψη, ο Ιεχωβά εξήγησε στον Μωυσή ότι ένας «Προφήτης» θα έλθει στον λαό παρόμοιος με αυτόν. (Δευτ. 18:15-19) Ο Απόστολος Πέτρος αναφέρθηκε σε αυτή την υπόσχεση και έδειξε ότι θα είχε την εκπλήρωσή της μέσω του Χριστού κατά τη διάρκεια των «καιρών αποκατάστασης των πάντων». —Πράξεις 3:19-23

Όταν ο αναστημένος Ιησούς μίλησε με δύο από τους μαθητές του στο δρόμο για την Εμμαούς, άρχισε, αναφέρει η περιγραφή, με τον Μωυσή και όλους τους προφήτες, και επεσήμανε ότι σύμφωνα με τον θεϊκό του σκοπό ήταν απαραίτητο να υποφέρει πρώτα ο Μεσσίας και μετά εισέλθει στη δόξα του. (Λουκάς 24:25-27) Από αυτό γνωρίζουμε ότι ο Μωυσής προείπε για τα βάσανα και τον θάνατο του Ιησού. Ένας από τους τρόπους με τους οποίους το έκανε αυτό ήταν μέσω του θεσμού του Πάσχα, όπως συζητήθηκε νωρίτερα στο μάθημά μας, στον οποίο ο θάνατος του αρνιού του Πάσχα προήγγελλε τον θάνατο του Ιησού ως «του Αμνού του Θεού, που αφαιρεί την αμαρτία του τον κόσμο». —Ιωάννης 1:29

Σε μια προφητική προσευχή ο Μωυσής επιστά την προσοχή στην καταδίκη του θανάτου που επιβλήθηκε σε όλη την ανθρωπότητα λόγω της αμαρτίας και μας διαβεβαιώνει ότι θα έρθει η ώρα που οι άνθρωποι θα κληθούν με θεϊκή δύναμη να επιστρέψουν από την καταστροφή. (Ψαλμ. 90:3) Αυτή είναι μια από τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης που προλέγει την ανάσταση των νεκρών.

Ο Ιησούς εξήγησε στους Σαδδουκαίους, που δεν πίστευαν στην ανάσταση των νεκρών, ότι η ελπίδα της ανάστασης εκφραζόταν σε σχέση με τις σχέσεις του Θεού με τον Μωυσή. Αυτό ήταν όταν μίλησε στον Μωυσή στη

φλεγόμενη βάτο, και αναφέρθηκε στον εαυτό του ως «ο Θεός του Αβραάμ, ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ». Ο Ιησούς εξήγησε ότι ο Ιεχωβά δεν είναι Θεός των νεκρών αλλά των ζώντων, επειδή σκοπόν έχει να αποκαταστήσει την ανθρωπότητα στη ζωή μέσω της αφύπνισης από τον ύπνο του θανάτου. —Έξοδος. 3:6· Λουκάς 20:37,38

Ο Μωυσής ήταν πιστός υπηρέτης του Θεού ως ελευθερωτής, νομοθέτης, μεσίτης και προφήτης. Κατάλληλα, αναφέρεται στο τελευταίο βιβλίο της Βίβλου μαζί με τον Ιησού σε σχέση με την ένδοξη «ωδή του Μωυσή» και η «ωδή του Αμνού». (Αποκ. 15:2,3) Μια από τις ωδές που συνέθεσε ο Μωυσής αφορούσε την απελευθέρωση του εβραϊκού λαού από τη δουλεία του στην Αίγυπτο. (Έξοδος 15:1,2) Πόσο όμορφα προεικονίζει αυτό την ακόμη πιο γλυκιά μελωδία της «ωδής του Αμνού», που θα ελευθερώσει όλη την ανθρωπότητα από τη δουλεία της αμαρτίας και του θανάτου. Ας χαρούμε γι' αυτή την προοπτική, που είχε προβλεφθεί τόσο καιρό πριν από τον πιστό υπηρέτη του Θεού Μωυσή!

***